

Libri scđi de consolatione theologie

Obstupet talis quis nihil ultra
Viribus fidit spes nec in arte est
Respicit celum vota deo dat
Aut mari sese deijcit alto
Audus enatās. si scopulosum
Prominens saxum suscipit ipsum
Vel sinu tuti conditur antri
Laudat excelsum gratior illi
Dicit euasi sorte benigna
O reseruatū sanctius olim
Obsequi fas sit christe tibi me
Rursus aut si me nauigio das
Ut ar illo fac prospertore.

Incipit liber scđs

De statu peregrini fit sermo/interferen-
do de varijs speciebus false spei. et addē-
do qđ ex cōsideratione diuine bonitatis
oīa libere gubernantis sumit scđa cau-
sa theologicē consolationis

Prosa p̄ia Monachus

Ecce nobis o volucer al-
tera dies fulsit illa p̄tinu-
auēis p̄cor effari qđ cepta
sunt. **V**olucer **D**e-
ministi puto s̄b q̄li simi-
litudine finē accepit he-
sterna collocatio. Non oīno dissimiliter
nūc aduena n̄r ex p̄cella publici civilisq̄
naufragij p̄sulte fugiēs i locū satis abdi-
tū velut in q̄ndā securitatis insulā se re-
cepit. Illic more solitarij sedēs leuat se
sup se. theologiā h̄ns p̄solatricē que do-
ctrix ē disciplie dei et electrix opey illi.
qđ sobrietatē et prudētīā docet et iusticiā
et v̄tutē quib⁹ vtilius nihil ē in vita ho-
minib⁹. hec erigit ad spem futuroy quē
admodū tetigim⁹. asserēs qđ nō sūt p̄di-
gne passionēs hui⁹ t̄pis ad futurā glam
qđ reuelabit i nob⁹. Addēs qđ spes nō cō-
fūdit. ita t̄n si sit vera spes. nō fallax. nō
temeraria. Est itaq̄ re p̄missio neq̄ssima

fallēs q̄ plurimos blādientes sibi. vtere
mūdo dūz etas florīda est. p̄uerti potēis
cū voles/ tanq̄ videlz ex p̄p̄is viribus
nō dei dono fiat p̄uersio. **S**unt et alij q̄s
eo piculosi⁹ quo subtili⁹ decipit estiatio
sua dūz casus peccatoz varios q̄s p̄pe-
tiunt: emēdare nō curāt. vtunt poti⁹ ad
supbiā. reputātes simile aliqđ secū fieri
cū ap̄lo cui dat⁹ ē stimul⁹ carnis ne ma-
gnitudo reuelationū extollēt eū. eis autē
sicut aiūt ne magnitudo v̄tutū. **A**b alijs
migrat Judas. id ē p̄fessio p̄pter multitu-
dinē seruitutis. **T**edet eī et pudet eos
totiēs ad p̄fessores deducere laps⁹ suos
a q̄b⁹ abstīnē vel neq̄unt d̄no p̄mittēte.
vel n̄ satis volūt **S**ūt q̄s scrupuloz in-
q̄tudo et cordis pusillanimitas ita p̄tur-
bat vt vix reliq̄ sit i eis spei loc⁹. **S**uf-
ficat alijs sciē de spe p̄ itellectū differē di-
cētib⁹ i deo solo spez esse reponendā. q̄s
nesciat vey apud tales nullus pene spei
vel sēs⁹ vel effect⁹ ē. **I**nuēies alios spei
rātes in misericordia dei q̄s ad homīes
nulla flectit mīa. venia nulla patz. **Q**uid
qđ desperāt alij de dei b̄ditate si nō sua/
mitatem dulcedis suo expimēto iugi gu-
stēt q̄si iā esse velūt nō spe s̄z ip̄a re beati-
tatis possidē hēditate factuariū dei. neq̄ eē
i laborib⁹ hoīm neq̄ cū hoīb⁹ p̄tentati-
ones flagellari. **A**lios vidē est/ dum eos
paululū visitat de⁹ i opulēto et itimo bo-
ne spei sēsū. p̄tin⁹ extolli sibi magnos eē
p̄p̄e vite negligētes et senēos aliene cō-
sors. arrogātiōēs demū v̄n humiliores
corā deo et hoīb⁹ et sibi viliores eē debue-
rāt. **Q**uid porro dicemus de duplicibus
corde qđ duab⁹ v̄ijs niti volūt. sp̄c i mū-
do ponē. et sp̄c i celo collocāē cupiētes?
Quid rur⁹ de igratis largitori deo pro
oīb⁹ bonis vel natūē vl⁹ fortūē vl⁹ grē?
Qui vtinā saperēt illā sapiētis grauem
vocē. **I**ngrati spes tāq̄ hibēnal glacies
euanescat **A**lioz vox ista ē. cert⁹ me suz
saluādū. neq̄ eī fecit me de⁹ vt dānaret qđ
vult oēs hoīes saluos fieri. **M**aior ē iniq̄-
tas mea dicē ali⁹/ imitator **C**ayn. q̄s vt ve-
niā mēar. qđ conabor. qđ sperabo **L**axis
habenis v̄tū alē. certā damnationē suā
p̄ incēta faciens. q̄cquid inq̄t egero: bo-
nū sit aut malū: quod de me statuit deus

Prosa prima

illud fiet. **Dirum** & cur non utitur argu-
mento simili duz medicinā vt sanet. vel ci-
bus vt viuat sumē monet. q̄ p̄sciuit uti/
q̄ deus q̄n mouet aut viuēt. **Donach?**
Beat? est volucer cui? ē vere nomē dñi
spes eius. et non respexit in vanitates z
insanias falsas q̄les p̄memorasti. **Sz** re/
uertor ad aduenā nostrū. **Nonne** queso
retorquet frequens sue considerationis
oculos ad p̄terita que vel ptulit vel ali/
orū exemplo p̄ferre potuit. **Volucer.**
Retorquet quidez et id crebro: gr̄as inē
tristitiam simul et gaudiū. spem et metuz
agens deo. nihil sollicit? iuxta monitionē
ap̄li: nisi vt petitiōes sue innotescāt ap̄
deū p̄ sua suozq̄ liberatione: p̄solatione
z salute. **Mōchus** **Iuste** & gr̄as agit.
q̄s enī non enī felicē ex hoc vno si cetera
deessent iudicauēt q̄ deformissimā z hor-
ridā nedū ciuitatis p̄clarissimē: s̄z toti? re-
gni nup̄ florentissimī desolationē non di-
cā experiri ī se: sed nec oculis inspicē cō-
pellit. **Nonne** legim? **Augustinū** ea tem-
pestate qua obsidebat ciuitas sua potius
mortē a dño petiisse z impetrasse p̄ ma-
gno munere q̄ q̄ mala gentis sue coram
cernē cogeret. **Hinc** et **Datathias** prin-
ceps dñi vidēt mala que fiebāt in populo
Juda z **hierusalē**. **Ne** mihi ait. vt q̄d na-
tus sum vidē p̄tritionē populi mei. z cō-
tritionē ciuitatis scē. et sedē illic cuz dat
in manib? inimicoz. **Nota** ē historia de
Cathone q̄ mortem cruentā inferre sibi
maluit q̄ in discidio ciuili viuē/ipsuz q̄
vidē tante tempestatis auctore. **Volu-**
cer **Est** vt dicis mōche **P**onit nihilomi-
nus crebro p̄ oculis cordis sui quot indi-
gnissimas subsannationes. q̄t opprobria
pessimoz. imo fortasse carceres z vincu-
la. multos ex innocentib? charis suis: p̄
fide: p̄ iusticia: p̄ pace reipublice: p̄ inte-
gritate regalis dominij p̄peti necesse est
Quinetiā vidē sibi vident nōnullis hec
accidē eo dūtaxat q̄ sibi vel affinitate vl
familiaritate. vel cause similis defensiōe
pariq̄ zelo p̄iuncti sunt. **Eis** obiectari p̄-
terea q̄ magna mali radix z origo ab illo
p̄cesserit et aucta sit. venisse at̄ t̄ps q̄n in
diciū cū suis recipiet imo z refuga fact?.
exul. ignominiosus. z abiect? nec aspectu

publico dignus iaz recipi. **At** & traicit
has et similes p̄tumelias in spem vite et
terne sciens q̄ non est seruus maior dño
suo quē nedū beelzebub appellarūt s̄z ad
mortē vsq̄ p̄secuti sunt. **Formidat** p̄in-
de q̄ apud deū nō sit dign? habitus q̄ cū
alijs similia pateret aut temperauit ī illo
flagellū suū q̄ vincit in martyrib? parcē
do p̄fessorib?. **Aut** noluit benignitas sua
addē tristitiā sup̄ tristitiā/ suis p̄ se oran-
tib? amicis. nec veritatē in ei? opprobrio
vehementi? p̄culcari. **Aut** ad extremū re-
seruat ip̄m ad alia certamina. **Aut** ita fie-
ri voluit quatin? in solitudine quadā se
gregat? exercitet liberius: z scopat sp̄i-
tū suū/ recogitās oēs annos suos ī ama-
ritudine aīe sue vt sanctius deinceps ad
anteriora se extēdat. **Mōch?** **Spero** vo-
lucer vertet oīa in bonū deus. cui? sapia
attingit a fine vsq̄ ad finē fortit? z dispo-
nit oīa suauit. qualem ei comitem esse p̄
memoratus est. **Volucer.** **Confidit** ta-
liter euenturū sibi deo p̄picio. z in hac me-
ditatione p̄stituit sibi alterā sue p̄solatio-
nis causam p̄cipuam/ que versat in reue-
latione regim̄is mūdi p̄ scripturā sacrā q̄
deo dicit **Dia** in sapia fecisti. **Et** rursus.
Dia quecūq̄ voluit dñs fecit in celo z in
terra in mari z in oībus abyssis. **Que** vo-
lūtas sic sp̄ efficac: sic et iusta est. sine qua
factū est nihil. vsq̄ adeo q̄ neq̄ foliuz ab
arbore/ neq̄ passer in terrā/ dicēte ch̄o:
cadit sine ea. vehemens proorsus. **Hec** est
diuīe libertatis in oī actione p̄currentis
expressio. **Cui** volūtati n̄ra vt cōformet
oportet. **Nā** quis es o hō loquit̄ theolo-
gia qui diuīe volūtati presumis obsistē
vel aduersus eaz temerari? murmurare?
Vide q̄d equus ē. aut te volūtati diuīe
p̄formādo subdere. aut q̄ ip̄a tue subser-
uiat volūtati. **Hāc** solidā de diuīa p̄uidē-
tia veritatē si p̄bia plene potuisset attrin-
gere vel suis eaz sectatoribus demōstra-
re/ theologiā sup̄addi p̄ reuelationē non
ita necesse fuerat. q̄uis voluerit alios de-
us q̄ p̄hos cognitionis hui? salubrimē
participes fieri. **Philosophis** & sic eue-
nit vt maior eoz numerus ponēt deum
nō minori necessitate q̄ solem agē q̄cqd
agit. **Unde** sic libet depromere.

Libri scđi de consolatione theologie.

Primum metz scđi libri.

Opinio phoz reprobaf qđ deus agit de necessitate nature sicut sol lumen suum.

Sol radiant
Luce coruscus
Lumina fundit

Semper eodem
Dissa tenore
Nescit auaros
Condere vultus
Non sibi fas est
Quin sua virtus
Largiter omnis
Influat orbi
Philosophantium
Turba priorum
Lege coerces
Nac dominantem.
Libera dicunt
Non sibi vis est
Influa mundo
Qua valeat plus
Aut minus vti
Perpetuata
Lege gubernans
Iugiter vna
Dens sua fato
Stringitur atro
Ergo rependi
Gratia qualis
Debet eidem
Id quia prestat
Prestet oportet.
Vana quid ores
Flectere querens
Ad tua vota
Qui manet idem.
Deius error
Iste sacrate
Religionis
Destruit omne
Robur et aufert
Sed nec egere
Crede supremum
Quoq; creato
Sat sibi laus est
Et placet et vult
Dat sine motu
Cuncta moueri

Secūda pla secūdi libri

Ratio dat **C**ur diuina volūtas nō ē dicenda agē ad extra de necessitate nature. Quō preterea procedit alit̄ theologia q̄ phia. Addit̄ distinctio trimēbris de volūtatē hūana et de conformitate eius ad diuinā.

Philosophia volucer nūqd non apud Boeciū vtranzq; poit̄ et saluat libertatem/ dei videlicet: et natuē cuiuslibz vtētis rōe. **V**olucer cōstitut̄ in supiori lumi potuit ita vidē Boeciū q̄lit̄ nec platonici nec stoici in lumie solo phie hlati viderūt. Alio/ quin ppetuitatē mūdi (vt alias/ mō nō attingā) neq; demonstrare conati fuisent ex carētia libtatis ad vtrūlibz pme cause. de q̄ canit theologia. dixit et facta sūt. mādauit et creata sūt. **N**ec mirādū hoc in phis q̄ pfectionē et actionē pme cause venabant̄ ex inspectione creature visibilis. in q̄ nō ē p expimētū repire qđ aliq̄ sit aut possit eē creatio. **H**inc p pncipio pcrebuit apud eos ex nihilo nihil fieri. h̄ hec alibi lati tractāda sūt. et amplectēda theologie editio p scripturam reuelatā qđ diuina volūtas agit ad extrē libere. ptradictorie. et ad vtrūlibz sicut historialis et pphetie scriptuē decursū palā mōstrat. **C**ui ratio ē. quā philoso phi vel negauerūt vel nescierūt. **D**eus quippe nō ideo vult res ad extra fieri: qđ bone sūt. quēadmodū mouet hūana volūtas ex obiectōe boni veri vel appare tis. **E**st ecōtra poti⁹ qđ iō res ad extra bone sūt: quia de⁹ vult eas tles eē. adeo qđ si vellet eas vel nō eē: vel aliū esse. id quoq; iā bonū esset. **P**roptēa bene enūciauit magn⁹ **A**mbrosi⁹ post **B**asilii qđ volūtas diuina natuē pma lex ē. **D**eniq; volūtas etiā creata si cōcedat immo/ bilitari circa volitionē alic⁹ boni. h̄ non est nisi respectu finis et eorū sine quib⁹ finis haberi nō pōt. **Q**uis h̄o neganēit diuinā volūtatē non aliū habē finē quē velit nisi se? qm̄ ppter se fecit ōnia. et pte se erat anteq; fierēt ōnia. qualia constat non esse necessario cōnexa ad volitionē seu psecutōnē finis hui⁹ qre nec necessa

Prosa secunda

rio volita sunt. Secus in communica-
tione diuinarum personarum ad intra que
in sua necessitate consistit sicut in sua neci-
tate vult se de. Qualis itaque reputanda
esset diuina perfectio si ex productione cre-
aturarum dependere? quas in sui compa-
ratione constat esse quasi nihilum et in-
ane. Ita ut mirandum potius videatur:
immensa perfectione fuisse dignata res ta-
te imperfectionis et cuiusdam vilitatis
producere ac regere, quas si repente destru-
eret vel in unum confunderet, quis ei di-
cere possit, cur ita facis? Quinetiam the-
ologia volens amplius captiuare omnes
intellectum in obsequium fidei posuit
in memoria diuinorum mirabilium esca quam
dedit dominus timentibus se in eucharistie
sacramento ubi relucet incomprehensibi-
liter quod super omnem sensum, super om-
nem nature communis ordinem, deus po-
test scire et vult quotidie mirabiliter ope-
rari. Ad consolationem igitur aduene-
nostri pro recogitatione aliorum calamitati-
bus et angustiis theologia sumit initium
a prima et suprema causa que deus est. In
cuius ditione cuncta sunt posita, et non
est qui sue possit resistere voluntati. De hic
ad inferiores effectus se deflectit. Phi-
losophia vero conuersum ut sepius pi-
cessum retinet ab inferioribus et cogni-
tis ad superiores et latentes causas du-
ctu rationis se subleuans. Occurrit autem
primitus in hoc processu mirabilitas re-
rum infra labentium, variabilitas sortis
humane que nunquam in eodem statu per-
manet. Denique confusio quedam et imp-
fectio eorum omnium que mundus inferior
ostentat ut sunt diuitie, opes, dignita-
tes, regna, gloria, voluptates que frequen-
tius in contraria dilabuntur. Sed incho-
at protinus ab alto peregrinus noster
fide fultus, ita grauioris mali recogita-
tio sufferentiam leuioris facit equanimi-
orem. Vult ecce supremus iudex deus pro-
pterea edocet theologia quod ab initio mundi
usque hodie et in secula supplicium infer-
nalibus angeli multi et homines cruci-
entur, vult alios in purgatorij locis: pe-
nis tradi, conqueri non audes neque de-

bes, vult autem viatores homines tri-
bulationibus multis exerceri. Tu quis
es qui querulando contradicas? Quid magni
si corruunt et pereunt quandoque peritura, si
moriuntur aliquando morituri? Hoc vero
magnum est elaborare quo fine conclu-
datur vita semper victura vel in socie-
tate beatorum vel in damnatorum calamita-
te. Monachus Sentio voluerit quod in
alienorum sicut et in propriorum, malo-
rum meditatione contentus non est ad-
uena noster infima sectari, scandit pro-
tinus ad supremam velut in arcem supra
quam non est altera, videat autem ne ca-
dat. Est enim ut aiunt lapsus iste sapien-
tum de providentia dei cum arbitrij liber-
tate. Videat insuper ne dum fragilibus
et caligantibus oculis incircumscrip-
tibile lumen nititur attingere: demergat
in tenebras densiores, exemplo nyctico-
racis (quod inducit Aristoteles) ad niti-
dissimam solis lucem. Voluerit Tu-
tatur cum monache fides illuminans te-
nebras suas et aciem mentis inuolidam
sua luce collustrat ut in tanta excellenti lu-
mine figi possit eique sit delectabile, iocun-
dum, et salubre videre lumen diuinum
quod absque ea odiosus foret noxium et tri-
ste. Proinde iam accepisti quid de co-
gitatione nedum aliene sed prope dam-
nationis agit, veruntamen ad intelligen-
tiam huius rei ne vel incredibilis vel
scandalosa sit ad cognoscendum. Prete-
rea qualiter et in quibus humana volun-
tas diuine debeat conformari: rememoran-
da est distinctio de triplici voluntate pro-
ut ad omnem appetitum nomen volun-
tatis se protendit. Est in supremo prope-
dicta voluntas rationalis insita portioni
sue superiori que ad leges conuertitur
eternas, vel ad unquam potius eternita-
tis legem sua fecunditate seu virtuosita-
te multiplicem. Est enim iuxta sapien-
te dei spiritus vnica et multiplex. Hec
voluntas ita semper conformis esse te-
netur diuine voluntati cognite ut aduer-
sus beneplacitum suum nunquam remurmu-
ret quasi vel iniusta sit vel irrationabi-
lis aut incomposita crudelis et inuida.

Hec volūtas in beatis spiritib⁹ ita diuine coniuncta est immobiliter vt sicut ipi cum deo vnus sunt spūs. ita sit vnū velle et vnum nolle: qđ amīcoꝝ esse p̄ prium etiam p̄bia tradit. Hinc p̄ psalmistam Absorpti sunt iūcti petre iudices eorū. Que petra christus est et deus. q̄a christ⁹ deus cui sancti iudices seculi ita iuncti sunt vt absorpti videant̄ in deo et vnum facti in cōione voluntatū cū eo. Porro voluntas hec in viatoribus bonis diuine volūtati cognite: licz mobiliter conformis est orās ex instituto christi. Fiat voluntas tua sicut in celo et in terra. quod in orōne sua seruauit dicēs in agonia positus. Abba pater. omnia possibilia sunt tibi. transfer hunc calicē a me. sed non quod ego volo s̄ qđ tu. Consistit in hac conformitate ⁊ applicatione voluntatis ad primam ⁊ inoblīquabilem regulā diuine voluntatis rectitudo cordis n̄ri: quā p̄sequit̄ exultatio. leticia. pax. iocūditas. ac vniuersalit̄ oē bonū. qđ videns in spū. p̄pheta clamauit. Quā bon⁹ israel de⁹ his qui recto sunt corde. Quo contra pessimus iudicat̄ deus ab h̄itib⁹ cor distortum: qualiter est in hominib⁹ malis hic in via. flexibilit̄ tamen in damnatis. ⁊ cum obduratione sempiterna. Altera volūtas ē inserta portioni rōnis inferioris. q̄ q̄dem altera dicitur non in substātia. s̄ q̄ conuertitur ad leges vel res inferiores: elōgata quodammō a p̄ma luce ⁊ virtute: eo tenebrosior et debilior effecta: q̄ magis ac magis in inferiorū oblectatiōe et visione se cōuertit innectit et demergit. Ita vt nequeat quandoq̄ oculos tenebris assuetos in supernam veritatis lucem attollere. Sicut oculus carnis positus ⁊ reclusus vbi sol materialis occidit vel occasui proxim⁹ est: caligat. Hāc voluntatē inferioris portionis: q̄ndoq̄ vocam⁹ appetitum sensualem nō generaliter s̄ prout natus est obedire rōni. et ita liber est per participationem. s̄m quam voluntatem permittit nos deus multa velle vel optare fieri quorūz opposita vult absolute diuina sua volū

itas. vt pius filius bona volūtate vult patrem viuere quem deus mori statuit. Hec tamen in tantūz recta ē si voluntati superioris ratiōis sicut illa diuine nequaq̄ remurmuret. Tertio modo s̄ voluntatis nomie late sumpto completur omnis appetitus qui non conuētā rationem sequi h̄z. vt est in hominibus de duplici voluntate priori. s̄ regitur et dirigitur tātummō quasi regulata ab intelligētia infallibili que deus est. qui sic res ordinat vt eas p̄rios motus agere sinat. Propterea volūtas hec nullo pacto contraria pōt eē vel aduersa diuine volūtati. cuius solius influxū vel instinctum consequitur. Quo fit vt in brutis non habentibus coniunctam sibi rationem culpa careant motus sensuales q̄les in singulis variantur s̄ naturam huius speciei vel illius quos omnes i hominibus quodammō aggregatos inspicimus.

Secundum metrum secūdi

In q̄ declaratur qualiter affectiones ⁊ industrie q̄ sparsim sunt in brutis. aīa/ libus/ collecte sunt in hoīe ⁊ in eius rōne cui subditur eius appetitus.

Et not subiecta modis animalia
 q̄ Passionibus sunt.
 Crudelis leo. tigris et aspera.
 Trux aper furore
 Indomitus siluas onager colit
 Unicornis atrox
 Lasciuus vitulus. petulans caper
 Et equus superbus
 Astus fraus vulpi. lepori timor
 Os vorax lupis est.
 Luidus ē catulus. sus sordida
 Tardus est asellus
 Ursa ferox. prudens elephas sibi
 Castitas amica
 Turtur fida pari simplex quoq̄
 Stulta corde perdix
 Pavo gloriū et zelotypus
 Est auara cornix
 Felle columba caret. canit omnia
 Bubo dira planctu
 Est apis arguta mira facis

Prosā tertiā

Arte mel fauos q̄
Prouida se formica regit. pigra
Cult cicada soles
Visus anes. lucius pisces rapit
Est odor vulturi
Pugnaci gallus ē pectore
Miluis est inertis
Quis philomena modos v̄os capit
Ac alauda vestros
Tales innumeras aialibus
Inditas videbis
Condiciones quas natura dat
Alma cuiq̄ sparsit
Omnia perpulcro regit ordine
Noxia nulla culpā
Nullus ⁊ error inest/industria
Cuiq̄ mira valde
Ast hominis rō completitur
Omne tale sparsim
Per varias species reatrix data
Cui necesse cunctos
Affectus iusto moderamie
Lemperet regat q̄
Si renuit peccat sit serua q̄
Turpior q̄ brutis
Stet rō fiet sibi subditus
Eius appetitus
Et dominat ei q̄ si nequit
Vaud ream putato

Prosā tertiā secūdi

In qua fit conquestio super difficultate quā patitur liberum arbitriū in regēdo corp⁹ cōformiter ad rectā rōez. et d̄ modo conformandi volūtate humanā diuine exemplo christi Tandem cā redit de varietate iudicioz hūanoz.

Monachus

Miseret me mei vehemēter: mei q̄ similituz corde volucer dum ista perpendo. vident iniquitatez et contradictionem in hoīm ciuitate. v̄ regno spūali vbi summa trāquillitas esse debuerat. vbi par erat volūtate quālibet inferiorē parere superiori. s̄ hoc euerso turbato q̄ ordine vt pax abscedat n̄cē est. nam pax qd aliud ē q̄ ordis tranquillitas in imperādo et obediēdo
Volucer **O**bedit mōache s̄ validū

fuerit. s̄ viuax ⁊ efficac imperiū. cuius modi viuacitatem gratia virtutes q̄ cōferunt precipue iugis exercitatio superioris vt ad diuinam se cōuertat videat. obseruet. inhercat. Ita enim fiet vt ipa roborēt. et debilitēt inferior in tractu suo. aptior effecta suscipere formam vel influxum seu virtutē a superiori deriuatā
Imitād⁹ ē iesus factus nobis a deo sapientia. qui suscepit et ostendit in se qd agē debeam⁹ In quo p̄ter volūtatem diuinam (erat enī deus) triplex quā diximus voluntas inuenta ē **V**oluit s̄m primā assidue quicquid de⁹ voluit laudans et approbās ordinem diuine sapiētie. bonitatis. et iusticie. in omnib⁹ quecunq̄ voluit et fecit. in celo p̄ saluationem. in omnibus abyssis p̄ damnationem. in terra et in mari p̄ quandaz saluādoz et dānādoz variā agitationem
Nos itaq̄ **I**esuz s̄m hāc voluntate debem⁹ imitari **E**t si nō vsquequaq̄ possim⁹: ex equo dū hic viuim⁹ q̄ nondum cōfirmati sum⁹. q̄ p̄ alterā sedāz volūtate dīstrahi pōt in nobis hec volūtate et turbari: immo et ab actu suo penit⁹ impediri. sicut et iudiciū superioris rōis s̄m qd dirigē pōt absorberi **S**ec⁹ i christo sicut in beatis. q̄ s̄m hāc portionez bt̄is fuit in via christ⁹ **N**ihilomin⁹ hec voluntas in ch̄o voluit vt inferior duplex voluntas ageret motus suos i oībus absq̄ peccato. hinc doluit. hinc tristis et mestus fuit. hinc orauit. hinc mīa motus est sup turbas ⁊ egrotos. hinc lachrymatus est. hinc conquestus ē. tāq̄ sensualitatis aduocatus. deus deus vt quid dereliquisti me. q̄ portio inferior absq̄ vllius cōsolationis redundantia superioris ad eā diuersa erat i acerbissimē passionis abyssum. **N**emo at̄ vnq̄ carnem suam odio habuit **V**inc postremo cū clamore valido et lachrymis deo supplicans: expirauit. **E**xemplum igit nobis dedit deus vt quemadmodū iuxta hanc duplicem volūtatem fecit: s̄m quā erat viator **I**ta et nos faciamus tā p̄ nobis q̄ p̄ fratribus. ploremus. oremus. tristes simus. et clamemus. q̄ sic est voluntas dei cui superior nostra vo
B ij

Libri scđi de consolatione theologie

luntas conformis est si bona ē. **C**onfurgit inde meritū mltiplex si nō dimouet a statione sua. hoc est si propter mor^o inferiores illius duplicis volūtatis nihil vspiam mali agit qđ diuine sit aduersū
Monachus Sed quid aget paupculus et infelix viator venūdatus s̄ peccato sentiens cum apostolo aliā legem ī membris suis: repugnantē legi mentis sue et captiuatē sub peccato qualē philosophi experti sunt. Quis enim viuēs expers eē pōt? s̄ originalis cā tate corruptionis fuit eis incognita quā theologia reuelauit. Nōne dum conat̄ animus assurgere ilico quasi paralyti dissolutus aut debilitatus coluber relabatur. **N**e nobis viatoribus quos fatigat et sepius interturbat volūtatis inferioris rationis. Enitens ad se trahere superiorē redricē voluntatē: pondere graui: formis originalis. grauiori peccati actiualis. grauiū inueterate consuetudis. et sup omnes modū ingenti mole obdurationis. qualiter ī chr̄o nec fuit nec eē potuit. nec similiter est in beatis. **V**oluer. Exclamemus monache cuz apostolo. Infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis huius. Subinde respondeamus Gratia dei p̄ iesū chr̄m. Dicamus eidem. fiat nobis dñe fm̄ iudiciū atq; desiderū non inferioris sed superioris rōnis atq; voluntatis. fiat ī nobis sicut in celo sit vbi motus regularis primi mobilis t̄q; rōnalis tempat obuias reuolutiones orbium inferiorū siue planetarū. Porro cōtraniamur vt possum? renitētes saltē in suspensio qđam libere arbitriū ne precipitanter eliciat actum suum quin in hac vi suspē sua sit velle sit nolle sit actus medius. saluat̄ precipue libertas arbitrii et sua ī nobis vtilitas. Alioqui sine suspēione tali vel renisu: voluntas inferior fortificat̄ assidue. rebellior q̄z et indomabilior efficit̄ vsq; adeo qđ similis sit iumentis insipientibus que carent arbitrii voluntate sup̄ma. immo s̄o plurimum differt qđ substernit et seruire facit sue libidini dñaz volūtate deterior effecta brutis. qđ seuiissima et iniustissima serēs

arma. **O**mittamus eos q̄s ad hāc seruitutez malicia p̄trahit. loquamur illos qđ iudicium rōnis (quo libertas radicat̄) vel nullū h̄nt. vt infantes et fatui. vel imperfectū vt pueri. vel inualidū vt femine. nanq; varium et mutabile s̄q; femina. **S**i causa cognoscitur cur puerorū sit imperfectū et mulierū inualidū iudicium. **C**redi non pōt quantā turbā huiusmodi puerorū et puellarū inter barbaros homines experimur. **M**ulti multa super hac re locuti sunt. astrologi medici. physici. et h̄vario mō. poete. magici. prophete falli vel idolatre. **P**ropheta verus tandē dixit de deo. Qui finxit sigillatim corda eorū. qui intelligit omnia opera eorū. **E**t sapiens. Cor regis ī manu dei est: q̄cunq; voluēt declinabit illud. **Q**ui fm̄ apostolū. Cuius vult miseret. et quē vult indurat. **T**heologia vero recipiens ex omnibus p̄or dictis id qđ p̄babilis ē: et improbabilia reiciēs p̄stat et colligit p̄ statu vie et nature destitute cām talē. **I**taq; sic aīa rationalis dependz a corpali dispositiōe vel armonia. non quidem in esse: cuz sit immaterialis et immortalis. s̄ ī operari in corpore. **I**ta fm̄ varias operatiōes suas p̄supponit et requirit diuersas dispositiones armonicas. vnā h̄z vt informet et sustentet corpus. alterā vt vegetet et augeat. alteram vt moueat et sensificet. **E**t hoc quidē non vno modo sicut nec vnus est tm̄ sensus carnis s̄ est exterior et ē iterior multiplex. quas int̄ armonias non dubium quin p̄mā in p̄fectiōe secunda excedat. secundam tertia. et ita d̄ reliquis. **N**ec negat aliquis quin in p̄dictis operatiōibus vtatur et egeat aīa rōnalis organo corporeo sicut ē forma corporis organici physici hoīez in esse cōstitūēs. **N**ex sup̄est alia p̄fectior operatio rationalis anime super brutales. in qua cōuenit cum angelis quam operationem dicimus intellectualē. in qua radicat̄ libertas arbitrii qđ libertas ē facultas rōnis et voluntatis: qđ nec volūtatis sine rōe eligēt. nec rō sine volūtate veltz. libertas idcirco cōplectit̄ vtrāq; vim. **R**ursus hec operatio intellectualis

Metrum tertium et Prosa quarta

quis in se non sit organica. presupponit tamen dispositionem organicam in sensibus praesertim interioribus perfectiorē lucidiorē et quietiorē quā aliquid sit aliarum. omnes enim intelligunt sic dicit aristoteles. nec est phantasia speculari. Quamvis Avicenna et Algazel cum similibus tradiderint intellectum desuper illustrationes ab intelligentiis sine sensu praevio vel inspectione phantasmatum posse suscipere hinc prophetias et divinationes tam in vigilia quam in somniis saluare nituntur sicut aliqui tradiderunt phantasias omnes brutorum et hominum a celestibus corporibus exoriri. longum vero persequi esset opiniones singulas. Redeamus ad praesentium. et dicamus ut cepimus quod intelligendo praesentium et species intelligibiles elicere. necesse est phantasmatum speculari. non certe qualiacumque. sed ordinata pura et lucida si libere arbitrium debeat esse perfectum stabile et integrum. Cuius autem mille modis imo innumeris contingit istam quam usus liberi arbitrii praerequirat armonicae dispositionem. nunc totaliter impediri ut in infantibus et fatuis et ebriis et amantibus multis. nunc imperfectam haberi ut in pueris. nunc instabilem et variam ut in feminis et in omnibus generaliter quae variis passionibus affecti sunt. tandem integra vix habetur homini dispositio ad quaeque intelligibilia propter defectum consurgente ex naturali vel accidentali propter rationem. Quo fit ut diversi vigeant usu liberi arbitrii. quidam in istis alteri in alijs. et nequaquam in utrisque. Quid dicemus de diversis hominibus cuius varietatem istam diversis temporibus. imo eodem die et fere de momento in momentum cognoscat homo qui se discussit acriter in se ipso. dum famelicus aliter iudicat quam repletus. sobrius quam ebrius. mansuetus quam ira succensus. vigil quam somniculosus. animus quam invidus. continentis quam libidine stimulatus. humiliatus quam exaltatus. Et ita de reliquis sine numero. Neque tamen adhuc attigimus melancholicas phantasias quas infinitas medici tradunt ex humorum corruptione varia generatas. format enim gratia exempli phantasia fumis grossis obtenebrata phantasmatum terroris et horrois sicut puer solus in tenebris inde clamans et fugiens. Quae ex re sunt tristes

et aliqui. aliqui e diverso ioculariter leti

Tertium metrum libri secundi

In quo datur ratio diversificationis iudicij rationis per similitudinem luminis visi per nubes aut in speculis variatis

Splendidi solis radij videndos

Exhibent sese tuitu fideli

Dum serenus sit medio quam purus

Aer. immo perspicuo refulgens

Guttule rosis pluvie ve dense

Rarus aut nimbus vel opaca nubes

Pedulum si se per inane libratur

Frangit circa radius cathecum

Visibus falsas tribuit figuras

Mille portedens oculis colores

Iridis monstrat pluviifusus arcus

Halo lunaris varia. vel ortu

Sol vel occasu specie nitescens

Par in obiectis speculis videre

In quibus distant color et figura

Pro situ tali variisque forma

Est agens actus aie suprema

Que relucescit radias in ima

Parte passiva species in actu

Efficax ducit sed speculari

Per prius grossi simulacra sensus

Spis que fert cerebri medullis

Cum quibus fumos recipi putato

Hos vagos turpes fetidos et atros

Alteris mulcens nitore est et ordo

Pulcer aptatus numero placenti

En habes causas sapienter aptes

Cur sit elusus rationis usus

Arbitrans plene nec inest facultas

Prosa quarta secundum

di libri In qua fit investigatio qualiter adiuuatur libertas arbitrii. Et inferunt quod nihil est casuale vel fortuitum in ordine ad primam causam. et iuxta quem sensum ipsa posset dici fortuna vel fatum. Additur qualiter ex his quae deus inuenit revelasse et praescivisse pulcherrime et salubres veritates et lucefcunt

Monachus

Intelligo volucer quam late pateat ista de phantasias cordis de fallacibus iudicijs aie perscrutatio secundum quam meminisse debet homo fragilitatis et imperfectiois sue. Nam qual

B iij.

Libri secūdi de cōsolatiōe theologie

liter inuēiet aliquis q̄ pretactis incōmo-
dis vel in aliq̄ non sit obnoxius. s̄z quē
admodū de vicijis **D**orati dicit **O**ptim⁹
ille est qui minimis vigeť **I**ta liber ille
dicend⁹ ē qui non vltra communem ho-
minū modum melancolicis phantasijis
irretit̄ **R**edeat v̄o sermo noster vnde
sumpsit exordiū vt consonus sibi fiat
Volucer **R**edeat volo. premisim⁹ qui
dem inuestigādo consolationez aduene
nostri super cōtritione gentis sue q̄ eū
theologia ad conformandū volūtate su-
am diuine volūtati primitus anhelat **I**-
ta eī habiturus erat cor rectū ac perin-
de letum pacificum et tranq̄llū. **S**z qm̄
de qua voluntate sermo fieret ignorari
poterat: distinctio trimembis de volū-
tate subiuncta ē. **R**edita proinde ratio
cur in volūtate p̄pedit libertas arbitrij
q̄ facilius appareret qualiter adiuuat.
Progredientes igit̄ dicam⁹ q̄ inteller-
ctus postq̄ inspexerit phantasmata p̄-
ide sp̄s itelligibiles elicere. denudādo
qdāmo eas a naturali p̄ditōe z i eis ef-
fodiēs agalma sp̄iale h̄ ē simulacrū vel
conceptū nuncylēz nūc specificū **Q**uo
facto intellect⁹ taliter actiuatus iam pōt
rōcinari nō inspecto phāsmate iā syl-
logizat. discurret. **R**egulas artium sibi
format generales z infallibiles ad exem-
plar artis prime **N**eq̄ neganda est hec
vis intellectiua. cum de virtute estima-
tiua fateamur q̄ ex sensatis elicit speci-
es insensatas vt ouis inimicitiam ex fi-
gura lupi **A**t v̄o dum semel actiuata fu-
erit per phantasmata ortuz habentia ex
aliquo sensuum exteriorū iam pōt alia si-
bi formare talis generis i somno vel vi-
gilia. alit̄ nō. **C**uius signum ē q̄ a natu-
ra ceci non somniāt neq̄ phantasiāt d̄
colorib⁹ neq̄ de eis sciam habent vllam
Deniq̄ p̄ contemplationē vt alibi dicē
dū ē venit mens ad intelligentiaz purā
et simplicē sine motu vel discursu ad e-
xemplar. s̄z imp̄fectū valde simplicis in-
telligentie diuine que vnico p̄templatur
intuitu p̄ntia p̄terita et futura et instar
centri intelligibilis stabilis manēs dat
cuncta moueri. sic vnica et inuariata re-
spicit et intelligit oīa q̄ motui subiecta

sunt **A**d hūc statū theologia suadz aspi-
rare cui quāto p̄ximior tanto sublimi-
or z liberior ē voluntas q̄ velut ex alto
iubet et imperat sensuali volūtati. p̄t
cui⁹ tractū licet nec p̄t motū naturalis
appetit⁹ n̄ deserit locū suū q̄ adhēt deo
ponēs i eo sp̄z suā fidē atz dilectionē
Quē si iux sapiētis x̄bū sic p̄turiētis cor
suū phantasias patit̄ vt sit in sensualita-
te non dat in illis cor suūz intellectuāle
nisi ab alto immissa fuerit visitatio fm̄
quā regit̄ agit̄ atq̄ dirigit̄. nō qdē fata-
li n̄citate seu fluctuatiōe fortuita **C**olli-
gim⁹ eī ex immensa diuine p̄gnitionis vi-
uacitate longe sup̄ n̄m cognoscēdi mo-
dum simul vt ex volūtatis libertate q̄
ap̄d eā nihil ē fortuitū. nihil casuale. ni-
hil insup̄ ad extra necessariū vel fatale
Rō p̄mi ē qm̄ nihil agit̄ i mūdo qn̄ ab
etno p̄uiderit illud de⁹ cū tota serie
causaz etiā minimaz **S**ec⁹ apud hoīes
p̄t q̄rū intentionē p̄dēt effect⁹ ex va-
riaz ignotazq̄ eis causarū concursum.
quēadmodū vidē ē i inuētiōe thesauri dū
tra fodit̄ vt excolat̄. nō vt aurū inuēiat̄.
hic ortū habuit fortassis illd̄ **A**rist. **Q**uē
vbi magis ē de itellēu ibi min⁹ d̄ fortuna
Recte qdē adeo vbi totū ē p̄intellēctū
nihil ē fortuitū **S**i v̄o fortunā q̄s trans-
ferat ad cām producētē effect⁹ q̄ dicunt̄
in ordie ad nos fortuiti. sic primam cāz
dicē possum⁹ eē fortunā qm̄ p̄cipalit̄ z
immediate cōcurrit ad oēm effectū. de/
disz h̄ mō **V**irgilius vez epiteton for-
tūe dicēs fortuna oipotēs **E**t **S**alusti⁹
Sz p̄fecto inq̄t fortuna in omni re do-
miat̄ **C**eterz de fati necessitate liquet ex
p̄missis q̄ nihil in reb⁹ creatis tale sit fa-
cta ad primā cām p̄patie q̄ nlla actiōis
n̄citate cōstringit̄ neq̄ respectu celi ne-
q̄ respectu t̄rez oīm que in eis sūt **L**o-
agit̄ tñ different̄ in actiōib⁹ q̄ dicuntur
naturales quib⁹ nō ē annexa rō p̄ua.
nec ex cōsequētī vllam h̄nt libertatem
seu contingentā i agēdo ex p̄ncipijs su-
is intrinsecis **A**lit̄ i h̄ntib⁹ p̄iūctā rōnē
quib⁹ intrinseca facultas ē volendi vel
nolendi fm̄ iudiciū. p̄t rōnis **N**ihilō-
min⁹ si ad p̄mā cāz naturalit̄ agētia retu-
leris illa nō necessario sed cōtigent̄ effi-

Prosa quarta

etunt motus suos **H**oc in miraculis factis circa solē. circa ignē. circa mare et bestias perspicuū fidelib⁹ ē. **D**at itaq; regula q; in oī pductiōe si occurrit aliqua cā libere. ptingent agens q; quot fuerit naturaliter coagentes: effect⁹ ille cōtingent pducit. **Q**ua in re p; q; act⁹ elicit⁹ create volūtatis sortit⁹ contingētiam ex duplici radice. ex sua intrinseca: et ex superiore diuina. **M**onach⁹. **C**ausā nō inuenio voluer his q; indicta sūt repugnandi neq; aliter phie verba loquentis apud **B**oeciū de fatali nēitate recipienda puta. **S**cis attamē conturbari non nullos apud quos de⁹ ita considerat tē rex supm⁹ qui vnico semel imperio cōstituerit vniuersuz mūdum dans vni cuiq; rei p;uū officiu. quēadmodū tē rex instituit vel exercitū suū vel curiam iudicior; et legū aut artifex aliquod horologium. **I**pse nō deinceps manz q; etus neq; sollicitus p; singula. **M**ituntur hanc estimationē suā fulcire p; vulgatus illud **A**ugustini x̄buz. **D**e⁹ sic res administrat vt eas p;rios mot⁹ agē sinat qui et p;phético ore dixit. **E**go suz de⁹ et non mitor. **V**oluer. **I**ta ē monache rei deunt tales ad supi⁹ improbatā philosophiū opinionē quā insectant multi seculariū lraz ac existimatio vulgariū q; videbis aliq; si ad scripturā sacra se cōuerterint nihil pendē aut irridē simplicitatē ei⁹. eo q; maxima ps contextit hystorijs. habem⁹ inquit aliunde narrationes historicas. q; et stili splendore et rerū gestaz magnitudine nō inferiores existūt. **V**erū hōc intēst qm̄ hystorias h; scriptura sacra put in eis contenta reuelauit deus p; prophetas. longe pri⁹ anteq; fierent. **E**x quib⁹ pulcerrime ac saluberrime veritates elucescunt. **E**lucescit pmo diuina oīm p; cognitio simulz p; uidentia regitā omnium q; gerunt tam in celo q; in terra. q; voluntati sue seruire facit vniuersa. nūc p; bonos. nūc per malos aduersus quā nō ē sapiētia neq; p;hilū adeo q; hoies vel demones iplēt p;dispositionē reuelatā dei dū conātur illā vel effugē vel frustrare. **S**ūt in exemplū venditus **J**oseph et expositus cum

alijs infantib⁹ in aquis moyses. et dauid a saule persecut⁹ cū ceteris absq; numero. **E**lucescit p;erea q; p; nunciaciones facte p; prophetas vel scripturā p;ditionē sepe recipiūt lz expressa sit p; m̄ varietatē meritoz vel demeritoz apud illos q; b⁹ vel p; quib⁹ h̄mōi p; nunciaciones fiunt. **H**oc de **J**ona respectu ninuitarū. **H**oc de **I**saia respectu ezechie. et ita de reliquis liquet. **R**elinquit idcirco sp; homib⁹ dū viatores sūt p;ntē loc⁹ et pie ordīs atq; cōuersatiōis effect⁹ nec ex imutabilitate dei vel p; nunciacionis sue desperatiōi loc⁹ dat. **E**lucescit ampli⁹ nō ē seruiendū deo p; sola p; speritatis adeptio ne vel aduersitatis cuitatione t;ali que veritas in euāgelio manifesti⁹ tradita ē q; lex antiqua t;alia p;moda vel incommoda rememorās exponeret. **E**st eq;dez premiū p;stantius merito. nihil at t;ali le p;stanti⁹ ē virtute. **S**ed neq; cū stoicis dicere satis ē virtutē eē premiuz sui sic vitium seipm̄ penā h; **A**licie di fuerūt homines ad laboriosa virtutū opa et a suis voluptatib⁹ vitiosis arcendi p; seipatū aliq; maius tam premiū q; suppliū. **A**d qd; p;bia q; p;tingere non potuit hic deficit cum sua consolatiōe. deficient et illi qui volentes suis exhortationib⁹ vel p;dicationib⁹ bene institue ad amorē dei p;mittūt p; illo q; commutationē quandam bona t;alia vt diuitias vt sanitatē vt plē egregiā aut aliq; similiuz. **S**ic ei et cortex l;e veteris p;tēdebat. q;uis intus p;phético et elenati viri spū alia sub his t;alib⁹ p;missiōib⁹ obumbra ta conciperent et gustarent. h; de hoc latius infra. **E**lucescit postremo ex hac diuine volūtatis ad vtrūlib; actiōe extra se liberrima q; solo nutu t;pat orbē q; oratiōes spesq; n;e dirigunt nō inaniter ad deū q;uis immutabilē. q; cetera oīm mutare scit et pōt dū vult. **E**t hic est generalis mot⁹ insit⁹ oī creature quē obediētialē nomiare possum⁹ vt ei⁹ sequat imperiū quēadmodū de ascensu grauis ne vacuz fiat dici solet. **E**t p;fecto si deus sinat res agere p;rios mot⁹. p;ns est vt eos possit vel impedire vl; mutare. **A**liquin nō iā res sineret h; agerēt vellec.

Libri secundi de consolatione theologie

nollet. Quictia ministratio nonne reponit in ordine caulay quas ab initio deo instituit. prius autem motus angeloy liber e in agendo. Proinde sicut spūalia potiora sūt tpalibus tōz illoy finis. ita fit in tpalib' mutatio put exigit grati/ tū regimē spūaliū presertim ad finē et/ ne btitudinis consequēdum In hac au/ tem regione vel ordine spūalium repo/ nunt diuina carismata. p̄cipue fides spes/ z caritas quibus motus inditus z qua/ si p̄p̄is est impetrare miracula dum ex/ pedit. vt q̄ in aquis validis terra appa/ reat arida. in medio fornacis ardentis/ sit vent' rois. q̄ montes transferantur/ et qd̄ longe maius optabiliusq̄ e fit p̄/ istas vtutes et orōnem eis subnixā vt/ expeditū sit et alacre liberū arbitriū vo/ luntatis humane ad dirigendū pedes/ sue affectionis et intētionis in viā pa/ cis et salutis. Ad conformādū preterea/ diuine volūtatī suam eidemq̄ p̄sus in/ niti dicendo cū propheta Et iumentūz/ fact' sum apud te et ego sp̄ tecū. tenui/ sti manū dexterā meā. z in volūtatē tuā/ deduxisti me. In libet colloctioni di/ ei p̄ntis terminū dare sub hoc metro

Quartū metrū z vl/ timum secundi

In q̄ docemur sub exēplo quadrūplici/ qlit̄ inseq̄ debem' dei voluntatem

Immis orbis subsidiū sibi
Querit a vidente
Cui pl' nititur vt magis audiat

Imminens periculum
Matrē dñi cecidit puer aspicit
Ac ei manū dat
Scit q̄ non valet ex se surgere
Querit hinc inuamen
Vulnere fract' q̄ medicamīa
Mouit hunc requirit
Potat amaris vrit et ignibus
Huic obedit vltro
Litibus implicitus sibi querere
Iure vult peritū
Dicta q̄ nec refugit sua credere
Consciū suimet
Cur igitur ceci pueri q̄q̄

Saucij q̄ valde
Iuris et ignari nos tradere
Non cito velimus
Christe tibi q̄ rite per omnia
Vis opem referre
Quo sine nulla valent discrimīa
Si vel arte pelli/
Duc petim' quo vis mora nulla sis
Ibit alacris mēs
Si caro tardat perq̄ pericula
Cuncta te sequet
Grata nec inualido cū murmure
Perget aut trahetur
Cur p̄cā sciens cumulet noua
Dum licet mereri

Explicit liber secundus

Incipit liber tertius

Prosa prima

In qua p' recapitulationē inchoat ser/ mo de cōsolatiōe theologica p̄ patienti/ am describendo qd̄ sit zelus

Monachus

Holum voluer desiderans rursus ex te audire verbū super consolati/ one peregrini. sollicitaz eī super hec auiditatem ex perugili cordis mei cura que te loco tempore q̄ preuenit in telligis. Voluer. Spes vt dixi mo/ nache solatur eum confugiens ad deuz tanq̄ ad thronūz gratie. ad tēplū z arā mie. ad arcam federis. ad liberatis asylū ad firmam petrā. et solidum litus. Na/ tura siquidē ita videm' institutū vt de/ bilior innitaz fortiori. sicut vitis vltro.